પૂર્વછાયો- એવા સ્વામી શ્રીહરિ, ચરિત્ર અતિ અનુપ ।
પાછા પ્રથમથી સંક્ષેપે, કહું સાંભળજ્યો સુખરૂપ ॥૧॥
પોતે પુરુષોત્તમ પ્રગટી, બહુ વાવરી સામર્થ્ય ।
જોરે લેવા જીવ શરણે, એજ સારવો અર્થ ॥૨॥
પાપી પરદારા પથી, મદ્યપાની માંસારી સોઈ ।
તસ્કર પરપ્રાણહર, તરે કરે આશ્રય કોઈ ॥૩॥
પોતા બળે મહા પંચ પાપી, કર્યા ભવજળ પાર ।
લોભી લંપટી કપટી કામી, કોણ પુરુષ ને કોણ નાર ॥૪॥

ચોપાઇ- એવા અઘવંતા નરનાર, આવે શરણે પામે ભવપાર ।
પામે સમાધિ સુખ પ્રાપતિ, થાય લોક પરલોકમાં ગતિ ॥૫॥
સુરપુર ને દેખે કૈલાસ, વૈકુંઠ હરિ હરિના દાસ ।
ગોલોક ને શ્વેતદ્વીપ સોઈ, ધામ અક્ષર જન તે જોઈ ॥૬॥
જેજે લોકના આચરણ જેહ, દેખે કહે યથારથ તેહ ।
જેજે લોકના જે અધિપતિ, કરે પ્રગટ પ્રભુની વિનતિ ॥૭॥
એમ જન જોઈ બહુ ધામ, માને પોતાને પૂરણકામ ।
વળી દેખે બ્રહ્માંડે બ્રહ્માંડ, દેખે પોતાનું પારકું પંડ ॥૮॥
મન બુધ્ધિ ચિત્ત અહંકાર, દેખે પ્રાણ ઇંદ્રિય પરિવાર ।
ઘાટ શુભ અશુભ જે થાય, તેતો પર પોતાના જણાય ॥૯॥
એમ દેખે સમાધિયે જન, કરે પ્રગટ પ્રમાણ ભજન ।
પરાપાર જે પૂરણબ્રહ્મ, જેને નેતિ નેતિ કહે નિગમ ॥૧૦॥
તેજ સુખદાય સહજાનંદ, જગજીવન જે જગવંદ ।
જે કોઇ સર્વે કારણના કારણ, તેણે કર્યું છે તન ધારણ ॥૧૧॥

સર્વે અવતારના અવતારી, તે જ સહજાનંદ સુખકારી ।
જે કોઈ સર્વે ધામના ધામી, જાણો તે જ સહજાનંદ સ્વામી ॥૧૨॥
શશિ સુર અજ અમરેશ, શેષ મહેશ દેવ ગણેશ ।
પૃથ્વી પાથ પાવક પવન, દિગપાળ કાળ માયા ઘન ॥૧૩॥
એહ આદિ જે બીજા અનેક, જેની ન લોપે આગન્યા એક ।
તેજ મૂરતિ જાણીને જન, કરે સહજાનંદનું ભજન ॥૧૪॥
અતિ પ્રત્યક્ષ પરોક્ષ ન લેશ, એવી વાતો થાય દેશોદેશ ।
થાય પ્રકટ પૂજા બહુપેર, પ્રકટ ગુણ ગાય ઘેરઘેર ॥૧૫॥
થાય અર્ચા પૂજા ને આરતિ, કરે સ્તવન જન વિનતિ ।
ધરે મોરમુગટ વનમાલ, છત્ર ચમર કરે મરાલ ॥૧૬॥
પૂજા પ્રકટ પ્રકટ ભજન, કરે નરનારી બહુ જન ।
નિરસંશય થઈ નરનાર, ભજે પ્રગટ પ્રમાણ આધાર ॥૧૭॥
તેનાં હરે દુઃખ દીનબંધુ, કૃપાળુ દયાળુ સુખસિંધુ ।
કામ ક્રોધ લોભ મોહ આદિ, નડ્યા છે જે જીવને અનાદિ ॥૧૮॥
એવા શત્રુ અજીતને જીતી, કરાવે નિજચરણમાં પ્રીતિ ।
એમ અનંત જીવ ઉધ્ધાર્યા, ભવસાગર પાર ઉતાર્યા ॥૧૯॥
દ્વિજ ક્ષત્રિ વૈશ્ય શુદ્ર લઈ, નરનાર ઉધારિયાં કઈ ।
પેખી પોતાની સામર્થી શ્યામ, આપ્યાં આશ્રિતને નિજધામ ॥૨૦॥
શ્વેતદ્વીપ વૈકુંઠ ગોલોક, પામ્યા અક્ષરધામ અશોક ।
છતે તને છે મગન જન, વળી કરે પ્રગટ ભજન ॥૨૧॥
માને મળ્યા શ્રીહરિ સાક્ષાત, ન કરે કોઈ વાયદે વાત ।
બીજા મતપંથ મોળા પડ્યા, રહ્યા તે પણ સડ્યા બગડ્યા ॥૨૨॥
એમાં જીવ મુમુક્ષુ જે હતા, આવ્યા પ્રગટ પ્રભુને ગોતતા ।
ઉદય અસ્તમાંઇ એક વાત, પ્રભુ સહજાનંદજી સાક્ષાત ॥૨૩॥
બાળ જોબન ને વૃધ્ધ જેહ, તેને ન રહ્યો તેમાં સંદેહ ।
એમ પ્રકટપણે નરનાર, કરે ભજન સહુ અપાર ॥૨૪॥
દેવ ભૈરવ ભવાની પીર, વળી વૈતાળ વૈતાળી વીર ।

મંત્ર જંત્ર ને મુંઠ કામણ, દૈત્ય ભૂત પ્રેત પિતૃગણ ॥૨૫॥
ટોળા નાટક ચેટક ચોટે, તેની બીક નહિ મિષ ખોટે ।
એમ પ્રકટ પ્રભુને પામી, બીજી શંકા તે સર્વે વામી ॥૨૬॥
નહિ અંતરે કોઈનો ભાર, પામી પ્રકટ ધર્મકુમાર ।
વળી નિજનિજ ધર્મપાળે, પ્રકટ મૂરતિ નાથ નિહાળે ॥૨૭॥
પ્રકટ પ્રભુનું કરે ભજન, તેણે જન રહેછે મગન ।
કોઈ વાતની ન રહી શંકા, દીધા કાળ માયા પર ડંકા ॥૨૮॥
અતિ પ્રકટનું બળ લઈ, બીજી વાતતણી બીક ગઈ ।
એમ પ્રકટ પણાની વાત, જણાણી જગમાંહિ વિખ્યાત ॥૨૯॥
થાય પરચા અતિ અપાર, ન માને એવો કોણ ગમાર ।
જ્યારે મુકે સતસંગી દેહ, આવે નાથ તેડવાને તેહ ॥૩૦॥
મરે વિમુખ કરી હાયહાય, મુવા પછી જમપુર જાય ।
એમ દેખી દો પ્રસિધ્ધ વિધિ, ભજે સહજાનંદ સુખનિધિ ॥૩૧॥
વાટે ઘાટે એ થાય ઉચ્ચાર, પ્રભુ પ્રકટ વિના અંધાર ।
નથી વાત એ છાની છપાડ્યે, છે છતરાઈ તે ચોડે ધાડે ॥૩૨॥
એવું કરીને પ્રકટપણું, કર્યું કલ્યાણ બહુ જીવતણું ।
પછી નાથે વિચાર્યું અંતરે, જ્યારે હું નહિ હઉં આ ધરે ॥૩૩॥
ત્યારે મારા આશ્રિત નરનાર, થાશે નિરાલંબ નિરધાર ।
માટે એને કરું આલંબન, બીજાં થાશે જે આગળ્યે જન ॥૩૪॥
તેનાં કલ્યાણ કરવા સારું, કરી મંદિર મૂર્તિયો બેસારું ।
વળી મારું ગુરુપણું જેહ, સ્થાપું ધર્મકુળમાંહિ તેહ ॥૩૫॥
એમ વિચારીને તતખેવ, પછી નરનારાયણ દેવ ।
લક્ષ્મીનારાયણ આદિક સારી, પોતાની મૂર્તિયો બેસારી ॥૩૬॥
અવધપ્રસાદ ને રઘુવીર, કર્યા આચાર્ય ગુણે ગંભીર ।
મૂર્તિ દ્વારે ઐશ્વર્ય જણાવી, પૂર્યા પરચા સમાધિ કરાવી ॥૩૭॥

ઇતિ શ્રીમદેકાન્તિકધર્મ પ્રવર્તક શ્રીસહજાનંદસ્વામિ શિષ્ય
નિષ્કુળાનંદમુનિ વિરચિતે ભક્તચિંતામણિ મધ્યે પુરુષોત્તમનો

મહિમા તથા પ્રકટપણું કહ્યું એ નામે એકસોને એકમું પ્રકરણમ્ ॥૧૦૧॥